

Augmentatív és alternatív kommunikáció (AAK) szerzett sérülések esetén

Tőke-Farkas Vanda
Kerek Világ Alapítvány

AAK

szerzett kommunikációs akadályozottság esetén

- Romló állapotok
 - demencia (progresszív afázia)
- Javuló vagy állandósult állapotok
 - afázia, traumás agy- és gerincsérülések
- Átmeneti állapotok
 - intenzív ellátásban

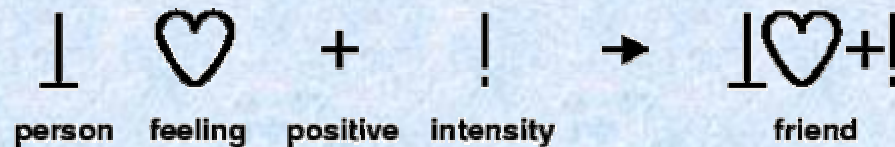
A korlátozott kommunikáció befolyásolja

- az eü. dolgozók és a beteg interakcióját
- a helyzettől eltérő közléseket
- a beteg és családja kapcsolatát
- a döntéshozást
- a beteg érzelmi állapotát

Üzenethordozók

- Valós vagy miniatürizált tárgyak, tárgyrészletek
- Fényképek, logók
- Rajzok
- Piktogramok pl. PCS – Boardmaker
- Grafikus jelképrendszerek

pl. Bliss

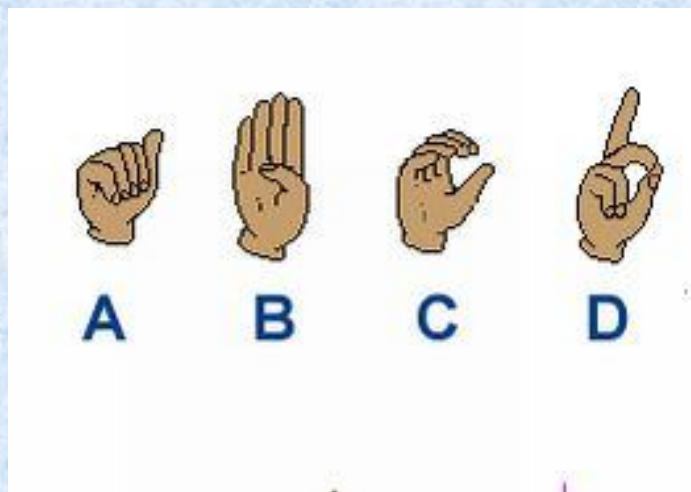
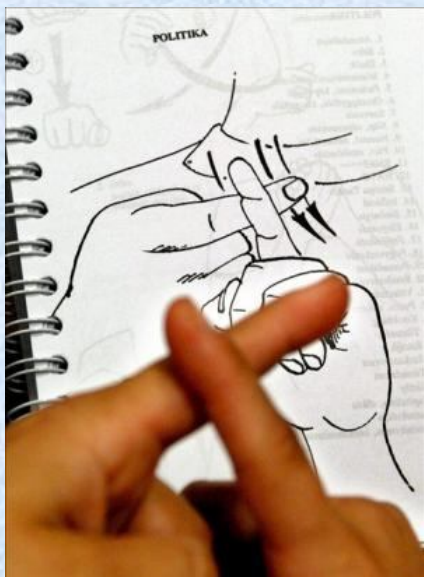

Az AAK használatot befolyásolja

- értelmi állapot
- mozgásállapot
- érzékszervi állapot
- nyelvi kompetencia
- egyéb preferenciák

Az AAK fajtái I.

- Eszköz nélküli dinamikus rendszerek igen-nem gesztusok, jelnyelvek, ujjábécék

Az AAK fajtái II.

- **Eszközigenyes rendszerek**

- ☞ **Low-tech**

- külső energiaforrást nem igényelnek, házilag is elkészíthetők (pl. kommunikációs táblák és könyvek, betűtáblák)

- ☞ **High-tech**

- kommunikátorok (hangadó gépek)

Kórházi kommunikációs tábla

● I AM

short of breath 	in pain 	choking 	feeling sick
hungry/thirsty 	cold/flu 	tired 	dirty
angry 	afraid 	frustrated 	sad

● I WANT

to be suctioned 	lip moistened 	water 	to be comforted 	to sleep
tv/video/dvd 	call light / remote 	it quiet 	lights off/on 	to go home
to sit up 	to lie down 	to turn left/right 	head of bed up/down 	get out of bed

● I WANT TO SEE

doctor 	nurse 	family 	chaplain
------------	-----------	------------	--------------

Keyboard:

A	B	C	D	E	F	G	H	I	1	2	3	Thank You I Love You
J	K	L	M	N	O	P	Q	R	4	5	6	
S	T	U	V	W	X	Y	Z	.	7	8	9	
'	•	?	!	[]				+	0	-		

Feedback icons:

For interactive control purposes, please do not separate the board between patients.

STANTAN ALL SYSTEMS

Kommunikátor

Egy híres high-tech használó:
Steven Hawking

Hasznos linkek

Szakmai központ Magyarországon:

www.bliss.org.hu

Gyakorlatias tippek, szószedetek:

aac.unl.edu

Hasznos irodalom

- Kálmán Zs.: *Mással-hangzók – Az augmentatív és alternatív kommunikáció alapjai*. Bliss Alapítvány, Budapest 2006
- D. R. Beukelman, K. L. Garrett, K. M. Yorkston: *Augmentative Communication Strategies for Adults with Acute or Chronic Medical Conditions*. Paul H. Brookes Publishing Co., Baltimore 2007